

Ahaz, împăratul lui Iuda

- 16:1-20 -

Ahaz nu domnește mult peste Israel. El domnește de fapt 16 ani, exact cât a domnit tatăl său Iotam. Dacă Iotam, în 16 ani, reușește să urce culmi spirituale pe care înaintații săi nu le-au urcat, Ahaz reușește în 16 ani să facă mai mult rău decât toți cei dinaintea lui. El nu doar că este un împărat idolatru, dar face două lucruri care nu au mai fost făcute de împărații idolatri de dinaintea lui:

- Își trece propriul copil prin foc pentru a câștiga bunăvoința zeilor.
- Schimbă altarul din Casa Domnului.

Ne așteptăm că autorul să insiste pe modul în care Ahaz afectează închinarea de la Casa Domnului. Și așa se întâmplă. El nu îl amintește pe Isaia care îl cheamă să se încreadă în Domnul când este atacat de cei 2 împărați, și nici de faptul că în cele din urmă împăratul Asiriei îl pedepsește și prădează și pe Ahaz în ciuda darurilor trimise de acesta. Autorul insistă însă pe modul în care neascultarea lui Ahaz a afectat în mod direct slava Casei Domnului. Ahaz este un împărat idolatru. El însă aduce jertfe și la Casa Domnului. Domnul este pentru el unul din dumnezeii cei mulți. În fața presiunii lui Rețin și a lui Pecah, Ahaz refuză oferta lui Isaia de a se încrede în Domnul și alege să își pună nădejdea în împăratul Asiriei. Dar pentru a câștiga bunăvoința acestuia, face ceea ce deja mulți alți împărați au făcut înaintea sa: jefuiește vistieriile Casei domnului și le dă împăratului Asiriei. Dar Ahaz mai face un lucru, pe care nici unul din împărații lui Iuda nu a mai îndrăznit să îl facă. El schimbă din rânduielile Casei. El vede un altar în Damasc. Deși Damascul fusese învins de oștile împăratului Asiriei, zeii damascului dovedindu-se astfel neputincioși în a apăra cetatea, cu toate acestea Ahaz vrea să slujească zeilor Damascului. Pentru aceasta, el nu aduce zeii Damascului în Iuda, ci introduce în Casa Domnului un altar ca acela pe care l-a văzut la Damasc. Preotul Urie face de râs preoția. El este plin de o râvnă specială în a face acest altar. Înainte să se întoarcă Ahaz în țară, Urie finalizează noul altar. În dorința sa de a fi pe plac împăratului el calcă în picioare orânduielile sfinte ale Casei Domnului. Cel care trebuia să fie păzitorul și veghetorul Casei, este cel care se grăbește să pângărească sistemul de închinare din Casa Domnului. Observăm o degradare spirituală a preoților. Preotul Iehoiada este cel care îl salvează pe Ioas și inițiază o reformă spirituală. Pe timpul lui Ozia (Azaria) aflăm din 2 Cronici că preoții s-au împotrivit inițiativei sale de a tămâia în Casa Domnului. Acum însă preotul Urie nu doar că nu manifestă nici o opoziție față de inițiativele profanatoare ale lui Ahaz, dar se grăbește să le pună în aplicare. Putem să ne întrebăm: De ce Domnul l-a lovit pe Ozia cu lepră când a îndrăznit să tămâieze în Casa Domnului, și totuși nu îl lovește pe Ahaz când schimbă altarul arderilor de tot? Este posibil ca tăcerea lui Dumnezeu în cazul lui Ahazia să fie explicată prin lipsa de reacție a preoților de la

Casa domnului. Dacă aceștia ar fi reacționat ca față de Ozia, poate reacția lor ar fi adus în scenă o manifestare vizibilă și promptă a pedepsei divine care să oprească nebunia lui Ahaz. Nu știm exact ce l-a motivat pe Ahaz, nu știm exact de ce i-a plăcut așa de mult altarul unui popor învins de Asiria și nici de ce a găsit cu cale să SCHIMBE altarul arderilor de tot. Dar știm că el era purtat și călăuzit de diavolul care dorea să lovească cât mai mult în Casa Domnului. Până acum cel rău a umplut Iuda de alte temple idolatre pentru ca Templul Domnului să nu fie singurul templu, ci unul dintre temple, a oferit un sistem alternativ de închinare în Nord și a blocat accesul celor din Nord la Casa Domnului, a făcut ca această Casă să fie neglijată și să se umple de spărturi pentru ca strălucirea și importanța ei să se diminueze înaintea poporului și al neamurilor, a blocat procesul renovării Casei, a convins prin mari presiuni mulți împărați din Israel să dezonoreze casa înaintea întregului popor prădându-i bogățiile și dându-le în mâinile Neamurilor. Dar el nu s-a mulțumit cu atât acum. Prin răul din inima lui Ahaz, el poate orchestra un atac NOU împotriva Casei Domnului. El încearcă să pângărească și să schimbe sistemul de închinare din Casa Domnului. Și astfel, altarul de aramă construit după poruncile divine este înlocuit cu un altar idolatru. Confuzia care apare în mintea poporului este imensă. Altarul Domnului era simplu și era necioplit, și fără multe ornamente. Prin lege era interzis evreilor să facă altare din pietre cioplite sau altare foarte mari:

Domnul a zis lui Moise: „Așa să vorbești copiilor lui Israel: „Ați văzut că v-am vorbit din ceruri.

*Să nu faceți dumnezei de argint și dumnezei de aur, ca să-i puneți alături de Mine; **să nu vă faceți alți dumnezei.***

*Să-Mi ridici **un altar de pământ**, pe care să-ți aduci arderile de tot și jertfele de mulțumire, oile și boii. În orice loc în care Îmi voi aduce aminte de Numele Meu, voi veni la tine și te voi binecuvânta.*

*Dacă-Mi vei ridica un altar de piatră, **să nu-l zidești din pietre cioplite**; căci cum îți vei pune dalta în piatră, **o vei pângări.***

*Să nu te sui la altarul Meu **pe trepte**, ca să nu îți se descopere goliciunea înaintea lui.”*

(Exod 20:22-26).

Dumnezeu știa idolatria din inima poporului. Acesta s-ar fi închinat la altar în sine, și nu la Dumnezeul cel viu ce locuia în Templu. Ahaz vede în Damasc probabil un altar foarte mare (vezi 16:15a) și foarte frumos cioplit. Și ne putem întreba: ce era așa de greșit să aducă în locul altarului arderilor de tot un altar mai mare și mai frumos? Observăm că Ahaz nu schimbă sistemul de jertfe. Acesta este împlinit după Lege. Doar că jertfele sunt aduse pe altarul cel nou. Iată măcar o parte din motivele care susțin gravitatea faptei lui Ahaz:

- Poporul vede cum Ahaz sfidează orânduiala Templului așezată de Dumnezeu. Templul este necinstit înaintea preoților și înaintea întregului popor.
- Templul era deosebit pentru că era construit nu după bunul plac al oamenilor ci după poruncile Domnului primite prin revelație. Tocmai de aceea, Templul putea oglindi slava Domnului și putea arăta omului calea către Dumnezeu. Templul nu era un rod al imaginației și creativității oamenilor subiectivi, ci era o manifestare obiectivă a revelației divine. Inovația lui Ahaz lovea tocmai în acest caracter sfânt al Templului. Mesajul transmis era că omul poate interveni cu inovațiile sale în Calea spre Dumnezeu arătată de sus. Ba mai mult, deschidea calea și spre alte inovații. Următorii împărați puteau veni cu propunerile și sugestiile lor: dacă am schimbat altarul de ce să nu schimbăm și jertfele? Dacă am schimbat altarul de ce să nu schimbăm și preoția? ș.a.m.d. Templul și Domnul era transformați în niște idoli. Idolii erau făcuți după bunul plac al omului. Templul însă era sfânt căci era construit după poruncile divine. Inovația lui Ahazia așeza Templul alături de toate celelalte temple păgâne făcute de oameni. Primul care continuă inovațiile este chiar Ahaz. Din pricina împăratului Asiriei, acesta sfărâmă tăbliile de la temelie și scoate lighenele de pe ele, dă jos marea de pe boii de aramă care erau sub ea, schimbă pridvorul Sabatului, precum și intrarea de afară a împăratului. Nu știm exact ce înseamnă: din pricina **Împăratului Asiriei**. E mai puțin probabil că Împăratul Asiriei i-a dat lui Ahaz sugestii cum să modifice sistemul de închinare de la templu. Cel mai probabil, Ahaz a făcut aceste modificări pentru a putea lua anumite bunuri din Casa Domnului care au fost oferite ca dar împăratului Asiriei.
- Altarul făcut după chipul și asemănarea celui din Damasc, era un altar foarte mare (el este numit de Ahaz **altarul cel mare – vezi 16:15**), și probabil frumos cioplit și ornamentat, de i-a atras așa de mult atenția lui Ahaz. Se încălca Legea din Exod 20 amintită mai sus. Atenția oamenilor avea să fie captată de altar în sine, și cei ce aveau să vină la Templu aveau să aibă înclinația să cinstească altarul în sine, și nu pe Cel care locuia în Templu și oferea sens, valoare și semnificație Casei. Domnul a ridicat prin Solomon o Casă slăvită. Dar Domnul a pus limite slavei vizibile acestei Case. Am observat de la început că această Casă Mare, nu era totuși atât de mare. În antichitate au existat alte Temple mult mai mari. Domnul ridică o Casă slăvită, dar limitează slava acestei Case pentru ca omul să nu idolatrizeze Casa, ci să se închine Dumnezeului cel viu din ea.
- În Casa Domnului existau două altare. În proiectul inițial, Domnul poruncise să fie făcut un singur altar, și o singură poartă de intrare în Locul sfânt și apoi în Locul Preasfânt. Domnul construia un mesaj extrem de important: există O SINGURĂ CALE către Domnul, calea revelată de templu. Pe baza acestei rădăcini veterotestamentare, Cel care a Cortuit printre noi va spune: **Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine**. Inovația lui Ahaz lovea în acest mesaj esența din Evanghelia mântuirii.

- Ahaz deschide calea spre sincretismul religios. Altarul ridicat de el era identic cu cel din Damasc. El purta cel mai probabil ornamentații care făceau referire la zeii Damascului. Apropierea de Yahwe este amestecată cu apropierea de ceilalți zei. Yahwe, devine unul din mulții zei puternici care trebuie respectați.
- Altarul arderilor de tot nu este îndepărtat complet. Spre deosebire de Cornilescu, celelate traduceri propun o variantă distinctă pentru versetul 16:16. Ele nu traduc: *cât despre altarul de aramă, nu îmi pasă de el*, ci *cât despre altarul de aramă, la el voi căuta călăuzire*. Era cu siguranță multă confuzie în mintea lui Ahaz. El însă păstrează ideea că Dumnezeul lui Yahwe poate oferi o călăuzire specială pe care nu o pot da ceilalți zei. Cu toate acestea, altarul de aramă ocupă un loc secundar. Aceasta înseamnă că Yahwe ocupă un loc secundar în ochii lui Ahaz. Mesajul era transmis către tot poporul: mai întâi altarul zeilor din Damasc, și apoi altarul de aramă al Domnului.

În lumina celor de mai sus, ce face Ahaz este înfiorător, extrem de grav, revoltător și strigător la cer. Ahaz este primul împărat care își permite să facă modificări în Casa Domnului. Preoții nu reacționează, și nici poporul. Decăderea spirituală este atât de mare. Chiar dacă momentele rele din Iuda alternează cu momente bune, de ascultare față de Domnul, totuși roata se învâрте în jos. Neascultarea poporului devine din ce în ce mai mare, iar ascultarea din ce în ce mai superficială.

Ce ar însemna repetarea greșelii lui Ahaz în Noul Legământ?

Vom încerca să răspundem la această întrebare în următorul comentariu.